

Valgfri protokol til konventionen om barnets rettigheder vedrørende inddragelse af børn i væbnede konflikter

Vedtaget og åbnet for underskrivelse og ratificering den 25. maj 2000

Trådt i kraft den 12. februar 2002

De i denne protokol deltagende stater, som

er opmuntret over den overvældende støtte til konventionen om barnets rettigheder, hvilket viser den udbredte vilje til at stræbe efter at fremme og beskytte barnets rettigheder,

bekræfter, at barnets rettigheder kræver særlig beskyttelse og opfordrer til fortsatte forbedringer af børns forhold uden forskelsbehandling samt til udvikling og uddannelse af børn under fredelige og sikre forhold,

er foruroliget over den skadelige og omfattende virkning, som væbnede konflikter har på børn, og de langsigtede følger, dette har for varig fred, sikkerhed og udvikling,

fordømmer, at børn under væbnede konflikter udses som mål, og at der udføres direkte angreb på genstande, der er beskyttet i henhold til folkeretten, herunder steder, hvor der sædvanligvis er et betydeligt antal børn til stede som f.eks. skoler og hospitaler,

noterer sig vedtagelsen af statutten for Den Internationale Straffedomstol, navnlig at den som krigsforbrydelser medtager værnepligt for eller rekruttering af børn under 15 år eller brug af dem til aktiv deltagelse i fjendtligheder både i internationale og ikke-internationale væbnede konflikter,

derfor finder, at der for yderligere at styrke gennemførelsen af de i konventionen om barnets rettigheder anerkendte rettigheder er behov for at øge beskyttelsen af børn mod at blive inddraget i væbnede konflikter,

noterer sig, at artikel 1 i konventionen om barnets rettigheder fastsætter, at der i denne konvention ved et barn forstås ethvert menneske under 18 år, medmindre barnet bliver myndigt tidligere efter den lov, der gælder for barnet,

er overbeviste om, at en valgfri protokol til konventionen, der hæver alderen for mulig rekruttering af personer i væbnede styrker og deres deltagelse i fjendtligheder, vil bidrage effektivt til gennemførelse af princippet om, at barnets tarv skal komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn,

noterer sig, at den 26. Internationale Røde Kors og Røde Halvmåne Konference i december 1995 blandt andet anbefalede, at parterne i en konflikt skal tage ethvert muligt skridt for at sikre, at børn under 18 år ikke deltager i fjendtligheder,

hilser den énstemmige vedtagelse i juni 1999 af Den Internationale Arbejdsorganisations konvention nr. 182 om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde, der blandt andet forbyder tvungen eller obligatorisk rekruttering af børn til brug i væbnede konflikter, velkommen,

fordømmer med den største alvor rekruttering, træning og brug af børn inden for og på tværs af nationale grænser i fjendtligheder begået af bevæbnede grupper, der ikke er en del af en stats væbnede styrker, og anerkender ansvaret hos dem, der rekrutterer, træner og bruger børn med henblik herpå,

erindrer om den forpligtelse, som enhver deltagende part i en væbnet konflikt har til at overholde bestemmelserne i den humanitære folkeret,

understreger, at denne protokol ikke påvirker de formål og principper, der er indeholdt i FN-pagten, herunder artikel 51, og de relevante regler i den humanitære folkeret,

tager i betragtning, at fredelige og sikre tilstande, der bygger på fuld respekt for de formål og principper, der er indeholdt i FN-pagten, samt overholdelse af de gældende menneskerettighedsinstrumenter, er absolut nødvendige for den fuldstændige beskyttelse af børn, navnlig under væbnede konflikter og fremmed besættelse,

anerkender de særlige behov hos børn, der er særligt sårbare over for rekruttering eller brug i fjendtligheder i strid med denne protokol, på grund af deres økonomiske eller sociale stilling eller køn,

er opmærksom på nødvendigheden af at tage hensyn til de grundlæggende økonomiske, sociale og politiske årsager til inddragelse af børn i væbnede konflikter,

er overbeviste om behovet for at styrke det internationale samarbejde om gennemførelsen af denne protokol samt den fysiske og psykosociale rehabilitering og resocialisering af børn, der er ofre for væbnede konflikter,

opfordrer til, at samfundet og især børn samt børn, der er ofre for væbnede konflikter, deltager i udbredelsen af oplysnings- og uddannelsesprogrammer vedrørende protokollens gennemførelse,

er blevet enige om følgende:

Artikel 1

Deltagerstaterne skal træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre, at de medlemmer af deres væbnede styrker, der ikke er fyldt 18 år, ikke tager direkte del i fjendtligheder.

Artikel 2

Deltagerstaterne skal sikre, at personer, der ikke er fyldt 18 år, ikke bliver tvangsmæssigt rekrutteret til deres væbnede styrker.

Artikel 3

1. Deltagerstaterne skal hæve minimumsalderen for frivillig rekruttering af personer til deres nationale væbnede styrker i forhold til den, der er angivet i artikel 38, stk. 3, i konventionen om barnets rettigheder, idet de tager hensyn til de principper, der er indeholdt i denne artikel, samt anerkender, at i henhold til konventionen har personer under 18 år krav på særlig beskyttelse.

2. Hver deltagerstat skal deponere en bindende erklæring ved ratifikation eller tiltrædelse af denne protokol, der angiver den minimumsalder, som den vil tillade for frivillig rekruttering til dens nationale væbnede styrker, samt en beskrivelse af, hvilke foranstaltninger den har truffet for at sikre, at en sådan rekruttering ikke er sket ved tvang eller trusler herom.

3. Deltagerstater, der tillader frivillig rekruttering til deres nationale væbnede styrker af personer under 18 år, skal opretholde beskyttelsesforanstaltninger, der som et minimum sikrer, at:

a) sådan rekruttering reelt er frivillig;

b) sådan rekruttering foretages med den pågældendes forældres eller værgers informerede samtykke;

c) disse personer fuldt ud er oplyst om de pligter, der er forbundet med sådan militærtjeneste;

d) disse personer fremskaffer pålideligt bevis for deres alder, inden de godkendes til militærtjeneste.

4. Enhver deltagerstat kan til enhver tid skærpe sin erklæring ved meddelelse herom til De Forenede Nationers Generalsekretær, der skal underrette alle deltagerstaterne. En sådan meddelelse træder i kraft den dag, hvor den modtages af Generalsekretæren.

5. Kravet i stk. 1 om at hæve alderen gælder ikke for skoler, der drives af deltagerstaternes væbnede styrker eller er under disses kontrol, i overensstemmelse med artikel 28 og 29 i konventionen om barnets rettigheder.

Artikel 4

1. Bevæbnede grupper, der ikke er en del af landets væbnede styrker, bør ikke under nogen omstændigheder rekruttere eller bruge personer under 18 år i fjendtligheder.

2. Deltagerstaterne skal træffe alle gennemførlige forholdsregler for at forhindre en sådan rekruttering og brug, herunder vedtage retlige foranstaltninger, der er nødvendige for at forbyde og kriminalisere sådan praksis.

3. Anvendelsen af denne artikel i protokollen skal ikke påvirke den retlige status for nogen deltager i en væbnet konflikt.

Artikel 5

Intet i denne protokol skal fortolkes på en måde, som tilsidesætter bestemmelser i en deltagerstats lovgivning eller i internationale instrumenter og den humanitære folkeret, der bidrager mere til virkeliggørelsen af barnets rettigheder.

Artikel 6

1. Enhver deltagerstat skal træffe alle nødvendige retlige, administrative og andre foranstaltninger for at sikre den effektive gennemførelse og håndhævelse af bestemmelserne i denne protokol inden for sin jurisdiktion.
2. Deltagerstaterne påtager sig at udbrede og fremme kendskabet til principperne og bestemmelserne i denne protokol hos både voksne og børn med passende midler.
3. Deltagerstaterne skal træffe alle gennemførlige forholdsregler for at sikre, at personer inden for deres jurisdiktion, der er rekrutteret eller brugt i fjendtligheder i strid med denne protokol, demobiliseres eller på anden vis frigøres fra tjeneste. Deltagerstaterne skal om nødvendigt yde disse personer enhver passende bistand til at komme sig fysisk og psykisk samt til deres resocialisering.

Artikel 7

1. Deltagerstaterne skal samarbejde om gennemførelsen af denne protokol, herunder om forhindring af enhver aktivitet, der er i strid med protokollen, samt om rehabilitering og resocialisering af personer, der er ofre for handlinger i strid med denne protokol, bl.a. gennem teknisk samarbejde og økonomisk bistand. Bistanden og samarbejdet gennemføres i samråd med de berørte deltagerstater og relevante internationale organisationer.
2. De deltagerstater, der er i stand til det, skal yde bistanden gennem eksisterende multilaterale, bilaterale eller andre programmer eller blandt andet gennem en frivillig fond oprettet i overensstemmelse med Generalforsamlingens regler.

Artikel 8

1. Enhver deltagerstat skal inden to år efter protokollens ikrafttræden for denne stat afgive en beretning til Komiteen vedrørende Barnets Rettigheder, der indeholder omfattende oplysninger om de forholdsregler, den har truffet for at gennemføre protokollens bestemmelser, herunder forholdsregler for at gennemføre bestemmelserne om deltagelse og rekruttering.
2. Efter afgivelsen af den omfattende beretning, skal enhver deltagerstat medtage enhver yderligere oplysning vedrørende protokollens gennemførelse i de beretninger, de afgiver til Komiteen vedrørende Barnets Rettigheder i medfør af konventionens artikel 44. Andre stater, der deltager i protokollen, skal afgive en beretning hvert femte år.
3. Komiteen vedrørende Barnets Rettigheder kan anmode deltagerstaterne om yderligere oplysninger, der er relevante for denne protokols gennemførelse.

Artikel 9

1. Denne protokol kan undertegnes af enhver stat, som er deltager i konventionen, eller som har undertegnet den.
2. Denne protokol skal ratificeres og er åben for tiltrædelse for alle stater. Ratifikations- eller tiltrædelsesinstrumenter skal deponeres hos De Forenede Nationers Generalsekretær.

3. Som depositar for konventionen og protokollen skal Generalsekretæren underrette alle stater, der er deltagere i konventionen, samt alle stater, der har undertegnet konventionen, om enhver erklæring i medfør af artikel 3.

Artikel 10

1. Denne protokol træder i kraft tre måneder efter deponeringen af det tiende ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.
2. For enhver stat, som ratificerer nærværende protokol, eller som tiltræder den efter dens ikrafttræden, træder denne protokol i kraft én måned efter datoen for deponeringen af dens ratifikations- eller tiltrædelsesinstrument.

Artikel 11

1. Enhver deltagerstat kan til enhver tid opsig denne protokol ved skriftlig meddelelse til De Forenede Nationers Generalsekretær, som derefter skal give meddelelse herom til de andre stater, der er deltagere i konventionen, samt alle stater, der har undertegnet konventionen. Opsigelsen træder i kraft ét år efter den dag, hvor Generalsekretæren har modtaget meddelelsen. Såfremt den opsigende deltagerstat imidlertid ved udløbet af det år er involveret i en væbnet konflikt, træder opsigelsen ikke i kraft, før den væbnede konflikt er afsluttet.
2. En sådan opsigelse fritager ikke deltagerstaten fra sine forpligtelser i medfør af denne protokol med hensyn til enhver handling, der ligger forud for opsigelsens ikrafttrædelsesdato. Endvidere påvirker opsigelsen ikke på nogen måde den fortsatte behandling af spørgsmål, der allerede er under behandling af Komiteen før opsigelsens ikrafttrædelsesdato.

Artikel 12

1. Enhver deltagerstat kan stille ændringsforslag og fremsende det til De Forenede Nationers Generalsekretær. Generalsekretæren skal derefter sende ændringsforslaget til deltagerstaterne med anmodning om, at disse meddeler, hvorvidt de ønsker en konference for deltagerstaterne indkaldt med det formål at behandle og stemme om forslagene. Såfremt mindst én tredjedel af deltagerstaterne inden fire måneder efter datoen for udsendelsen af ændringsforslag støtter en sådan konference, skal Generalsekretæren indkalde konferencen i De Forenede Nationers regi. Enhver ændring, som vedtages af et flertal af de deltagerstater, der er til stede og afgiver deres stemme på konferencen, skal forelægges Generalforsamlingen til godkendelse.
2. Et ændringsforslag, der vedtages i overensstemmelse med denne artikels stk. 1, træder i kraft, når det er godkendt af De Forenede Nationers Generalforsamling og accepteret med to tredjedels flertal af deltagerstaterne.
3. Når en ændring træder i kraft, er den bindende for de deltagerstater, som har godkendt den, mens de øvrige deltagerstater stadig er bundet af bestemmelserne i denne protokol og eventuelle tidligere ændringer, som de har godkendt.

Artikel 13

1. Denne protokol, hvis arabiske, kinesiske, engelske, franske, russiske og spanske tekster har lige gyldighed, skal deponeres i De Forenede Nationers arkiv.

2. De Forenede Nationers Generalsekretær skal fremsende bekræftede kopier af denne protokol til alle stater, der er deltagere i konventionen, og alle stater, der har undertegnet konventionen.